

บันทึก

เรื่อง การขอความเป็นธรรมในการได้รับบำเหน็จเป็นกรณีพิเศษจากคณะรัฐมนตรี  
(กรณีร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ และพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจนประดิษฐ์ กับพวก)

สำนักงานนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร.๑๐๐๒/๕ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่า สำนักงาน ป.ป.ป. รายงานว่า ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้ร้องขอความเป็นธรรมว่าเมื่อครั้งที่ตนรับราชการ ตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีได้มีคำสั่ง ที่ ๔๖/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๑๙ เลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษให้ ๑ ขั้น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ และโดยอ้างถึง มติคณะรัฐมนตรีในขณะที่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี (มติลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๙) ต่อมาเมื่อ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่ง ที่ ๔๑/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๙ แต่งตั้งให้ปลัดกระทรวงการคลัง เลขานุการรัฐมนตรี และเลขานุการ ก.พ. ร่วมกันเป็นคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่ได้อนุมัติการเลื่อนเงินเดือนเป็น กรณีพิเศษไปแล้วข้างต้น ว่าการอนุมัติดังกล่าวนั้นเป็นการใช้อำนาจโดยชอบและเป็นธรรมหรือไม่ คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาแล้วเสนอความเห็น ว่า การที่คณะรัฐมนตรีซึ่งมี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรีมีมติให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนแก่ข้าราชการเป็นกรณีพิเศษใน ปีงบประมาณ ๒๕๑๙ นั้นเป็นกรณีที่กระทำไปโดยไม่ชอบด้วยกฎ ก.พ. และเมื่อคณะรัฐมนตรีได้ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบด้วยตามที่คณะกรรมการเสนอ ดังนั้นจึงทำให้คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน เป็นกรณีพิเศษของร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย และเลขานุการ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่ง ที่ ๑๒๔/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ ให้ยกเลิกการเลื่อน เงินเดือนข้าราชการตามคำสั่ง ที่ ๔๖/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๑๙ เสีย ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ จึงได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็น ว่า เลขานุการ ก.พ. ได้เป็นกรรมการอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีอยู่ด้วย ดังนั้นจึงได้ส่งเรื่องดังกล่าวหาหรือ ก.พ. ซึ่ง ก.พ. ได้ตอบสนับสนุนความเห็นของคณะกรรมการ ดังกล่าวสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรยุติเรื่อง จึงแจ้งสำนักงาน ป.ป.ป.เพื่อแจ้ง ให้ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ทราบ ต่อมา ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ได้ร้องขอความเป็นธรรมใน กรณีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งต่อสำนักงาน ป.ป.ป. และสำนักงาน ป.ป.ป. ได้พิจารณาเห็นว่า กรณีนี้ สมควรได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีต่อไป สำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่า เรื่องนี้น่าจะเป็นที่ยุติได้ เพราะสำนักงาน ก.พ.ได้พิจารณาให้ความเห็นแล้ว แต่เนื่องจากเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ พล ตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจนประดิษฐ์ กับพวก (พลตำรวจตรี ชาติชาย อุปพงศ์ และพันตำรวจเอก ชูพจน์ จารูร) ก็ได้ร้องขอความเป็นธรรม และรอนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โทตระกิตย์) มี

ความเห็นแตกต่างไปจากความเห็นของสำนักงาน ก.พ. และได้สั่งให้นำเรื่องพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจรนประดิษฐ์ กับพวก ร้องขอความเป็นธรรมนี้เสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณา ดังนั้น ถ้าจะยุติเรื่องตามที่ได้เคยมีความเห็นไว้แต่เดิม หากผลการพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) เป็นไปตามแนวความเห็นของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) ก็ย่อมจะไม่เป็นธรรมแก่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ จึงได้นำเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา) และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) เพื่อพิจารณา ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) ได้สั่งให้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นทั้งกรณีของผู้ร้องและกรณีของพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจรนประดิษฐ์กับพวกด้วย

ในการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) กรณีพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจรนประดิษฐ์ กับพวกร้องขอความเป็นธรรมในการไม่ได้รับบำเหน็จกรณีพิเศษมาให้อย่างไร ซึ่งต่อมาสำนักนายกรัฐมนตรี (หนังสือ ที่ สร.๑๐๐๒/๒๐๐๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๓) ก็ได้แจ้งมาให้ทราบ สรุปผลการพิจารณาของ ก.ตร. ได้ดังนี้

๑. กรณีของพลตำรวจตรี ขาดิชาย อุปพงษ์ เป็นกรณีตามข้อ ๔ ของบันทึกความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาบททวนมติคณะรัฐมนตรี คือ อนุมัติเลื่อนเงินเดือนโดยนำผลงานในรอบปีมาพิจารณา เรื่องนี้กรมตำรวจได้พิจารณาจากหลักฐานแล้วปรากฏว่า พลตำรวจตรี ขาดิชาย อุปพงษ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการพิจารณาผู้ขออนุญาตประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๔ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๕๔๓/๒๕๑๔ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้นำผลงานของพลตำรวจตรี ขาดิชาย อุปพงษ์ ในหน้าที่ของกรรมการดังกล่าวไปขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเลื่อนเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษในปีงบประมาณ ๒๕๑๙ และได้รับอนุมัติ ซึ่งการอนุมัตินี้เป็นการขัดกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.พ. เพราะผลงานที่เกิดขึ้นในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๙ จะต้องนำไปพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ ๒๕๒๐ มิใช่นำมาพิจารณาในปีงบประมาณ ๒๕๑๙ กรณีของพลตำรวจตรี ขาดิชาย อุปพงษ์ นี้ ก.ตร.จึงเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาบททวนมติคณะรัฐมนตรีที่ว่า คำสั่งให้เลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นการนำผลงานในรอบปีมาอนุมัติให้เลื่อนเงินเดือน

๒. กรณีของพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจรนประดิษฐ์ และพันตำรวจเอก ชูพจน์ จารูร เป็นกรณีตามข้อ ๖ ของบันทึกความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาบททวนมติคณะรัฐมนตรี คืออนุมัติให้เลื่อนเงินเดือนโดยไม่ผ่านการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นก่อน ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาบททวนมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นว่าควรให้ต้นสังกัดพิจารณาบททวนใหม่ ก.ตร. เห็นว่ากรมตำรวจได้เคยพิจารณาแล้วว่า ผลงานยังไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้เลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น กล่าวคือ

๒.๑ กรณีพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจรนประดิษฐ์ สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอขอไปยังคณะรัฐมนตรี โดยอ้างว่าผู้นี้ปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงอันตรายและประสานงานในการรักษา

ความสงบเรียบร้อยที่ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา และจุดที่เกิดความไม่สงบที่สำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับคำสั่งให้เข้าแก้ไขเหตุการณ์ กรมตำรวจพิจารณาแล้วปรากฏว่าเรื่องนี้ไม่มีรายละเอียดของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และต้นสังกัดของผู้นี้ได้โอนเงินเดือนให้ ๑ ขั้น ไปก่อนแล้ว ส่วนที่จะควรโอนเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษอีก ๑ ขั้น ตามมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ นั้น อธิบดีกรมตำรวจซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงได้พิจารณาทบทวนแล้วเห็นว่าผลงานยังไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้โอนเงินเดือน ๒ ขั้น

๒.๒ กรณีพันตำรวจเอก ชูพจน์ จารวร สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอขอไปยังคณะรัฐมนตรี โดยอ้างว่าเป็นการตอบแทนการที่ผู้นี้ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความลำบาก ตรากตรำและเป็นการกำลังใจในอันที่จะได้ปฏิบัติงานต่อไป กรมตำรวจพิจารณาแล้วปรากฏว่า เรื่องนี้ไม่มีรายละเอียดของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานและต้นสังกัดของผู้นี้ได้โอนเงินเดือนให้ ๑ ขั้น ไปก่อนแล้ว ส่วนที่จะควรโอนเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษอีก ๑ ขั้น ตามมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ นั้น กองวิจัยและวางแผนซึ่งเป็นหน่วยต้นสังกัดได้พิจารณาทบทวนแล้วเสนอว่า ผู้นี้ไปช่วยราชการที่ทำเนียบรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ คงมาปฏิบัติราชการทางต้นสังกัดเป็นครั้งคราว สำหรับผลงานทางทำเนียบรัฐบาลจะมีอย่างไรรั้น ไม่ปรากฏทางหน่วยต้นสังกัด และสำหรับผลงานทางหน่วยต้นสังกัดก็ไม่มีอะไรดีเด่น กรมตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้โอนเงินเดือน ๒ ขั้น

ก.ตร. ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของกรมตำรวจที่ว่าข้าราชการตำรวจทั้งสามนายดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้โอนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ.๒๕๐๔) ข้อ ๑๓

**คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑)** ได้ตรวจพิจารณากรณีของร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ และกรณีของพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจนประดิษฐ์ กับพวก ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นแล้ว

สำหรับในประการแรก กรณีร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ร้องเรียนนั้นได้ความว่าผู้ร้องเรียนได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อสำนักนายกรัฐมนตรี รวม ๒ ครั้งคำร้องเรียนในครั้งหลังนี้ก็เช่นเดียวกับคำร้องเรียนในครั้งแรก ซึ่งสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ร้องไม่ได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรี (สมัย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี) เพราะคณะรัฐมนตรีในสมัยต่อมาซึ่งมี ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่เสนอว่า การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษที่คณะรัฐมนตรีชุดก่อนได้อนุมัติไปนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและกฎ ก.พ. ทำให้คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษของร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย แต่ในคำร้องเรียนครั้งหลังนี้ ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ได้โต้แย้งความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าวว่า

๑. ผลงานของตนที่นำมาพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนนั้นเป็นผลงานระหว่างเดือน

กุมภาพันธ์ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นผลงานในระหว่างปีที่จะนำมาพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนได้

๒. กรณีของตนได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้เลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ โดยมีพลตรี ประมาณ อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเป็นผู้เสนอขอความดีความชอบให้ และเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงก็ได้มีคำสั่งให้เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้ประชุมปรึกษาแล้วเห็นว่า ในการเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ จะต้องพิจารณาและดำเนินการตามมาตรา ๖๒<sup>๑</sup> แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งมีความสำคัญบัญญัติในวรรคหนึ่งของมาตรานี้ว่า “การเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถและความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.” และตามมาตรา ๑๑๙<sup>๒</sup> แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ก็ได้บัญญัติว่า ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นากฎ ก.พ. ที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งในกรณีนี้ปรากฏว่าในขณะที่มีคำสั่งให้เลื่อนชั้นเงินเดือนแก่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ นั้น ยังมิได้มีกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ออกใช้บังคับ ดังนั้น จึงต้องนำกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๗ ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนชั้นเงินเดือนมาใช้บังคับตามนัยมาตรา ๑๑๙ ดังกล่าว ซึ่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ.๒๕๐๔) นี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนสำหรับปีงบประมาณนั้น ๆ และตามข้อ ๓ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า “รอบปีที่แล้วมา” หมายความว่าระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายนของปีถัดไป

เหตุที่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ได้รับการเลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษนั้น เนื่องจากร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ เมื่อยังสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอยู่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองประธานการเดินทางของคณะเจ้าหน้าที่ซึ่งออกไปเยี่ยมเยียนหน่วยราชการและประชาชนในต่างจังหวัดในระหว่างวันที่ ๑๒ ถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๑๙ ดังปรากฏตามบันทึกสำนักงาน

---

<sup>๑</sup>มาตรา ๖๒ การเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถและความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่มิได้เลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงเหตุผลให้ผู้ขึ้นทราบบ

<sup>๒</sup>มาตรา ๑๑๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกกฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เลขานุการนายกรัฐมนตรีถึงนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๑๙ ซึ่งนายอรุณ แสงสว่าง วัฒนะ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามขออนุมัติการเดินทางของคณะเจ้าหน้าที่และขออนุมัติการจ่ายเงินทดรองจ่าย และนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ได้สั่งอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๙ ต่อมารองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประमाण อติเรกสาร) ได้มีหนังสือลับมาก ด่วนมากที่พิเศษ ๑/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๙ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๙ ให้ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ อีกหนึ่งชั้น โดยอาศัยเหตุที่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ได้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นรองประธานการเดินทางของคณะเจ้าหน้าที่ และคณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติอนุมัติตามที่เสนอและเลขานุการนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีให้แก้อยู่ร้อยตรี บำเรอธาระเขตต์

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เป็นที่เห็นได้ว่าผลงานที่นำมาเสนอในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษให้แก้อยู่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ นั้นเป็นผลงานที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานการเดินทางของคณะเจ้าหน้าที่ และเป็นผลงานระหว่างวันที่ ๑๒ ถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๑๙ มิใช่เป็นผลงานที่เกิดในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมิถุนายน ๒๕๑๘ ดังที่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ กล่าวโต้แย้ง และผลงานในระหว่างเวลาดังกล่าวก็มีใช้ผลงานในรอบปีที่แล้วมา คือมีใช้ผลงานระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๘ ซึ่งจะนำมาพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในปีงบประมาณ ๒๕๑๙ ได้ตามความหมายของข้อ ๓ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) แต่เป็นผลงานในรอบปีที่แล้วมา (ผลงานหลังวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๘) ซึ่งจะต้องนำไปใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๒๐ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งเลขานุการนายกรัฐมนตรีที่ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษแก้อยู่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ในปีงบประมาณ ๒๕๑๙ โดยอาศัยผลงานในรอบปีที่แล้วมา จึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔)

ส่วนข้อโต้แย้งที่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ อ้างว่ากรณีของตน รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอขอเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ จึงถือได้ว่าผ่านการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาแล้วนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีแล้ว ปรากฏว่าคณะกรรมการมีความเห็นว่ากรณีของร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ เป็นกรณีตามข้อ ๔ คือ อนุมัติเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยนำผลงานในรอบปีมาพิจารณา โดยมีได้หยิบยกกรณีตามข้อ ๖ คือ อนุมัติเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยไม่ผ่านการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาดันสังกัดขึ้นพิจารณาด้วย ดังนั้น ข้อโต้แย้งความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีของร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ จึงไม่ตรงกับประเด็นที่คณะกรรมการยกขึ้นเป็นข้อพิจารณา ซึ่งแสดงว่าในการร้องเรียนครั้งหลังนี้ ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ได้ยกความข้อนี้ขึ้นโต้แย้งความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรี ภายหลังที่ตนได้ทราบเรื่องพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจรนประดิษฐ์ กับ

พวก ได้รับเรียนขอความเป็นธรรมและรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) ได้มีคำสั่งให้ส่งเรื่องให้ ก.ตร. พิจารณาแล้วก็เป็นได้

กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) เห็นว่า ข้อโต้แย้งที่ร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ ยกขึ้นมากล่าวอ้างนี้ก็ไม่ว่าจะพิจารณาให้เป็นผลตามที่ผู้ร้องเรียนโต้แย้งได้ เพราะเมื่อพิจารณาตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ และตามข้อ ๑๓<sup>๓</sup> แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๕) แล้ว ย่อมจะเห็นได้ว่า การที่จะพิจารณาให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น กฎหมายประสงค์ที่จะให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดได้พิจารณาหลักฐานโดยละเอียดรอบคอบว่าข้าราชการพลเรือนผู้นั้นมีผลงานดีเด่นถึงขนาดที่สมควรจะได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรมและเป็นแบบอย่างแก่ข้าราชการในสังกัดเดียวกัน ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขณะนั้นร้อยตรี บำเรอ ธาระเขตต์ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๗ สังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชามีอำนาจพิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือน จึงได้แก่เลขาธิการนายกรัฐมนตรีตั้งที่บัญญัติไว้ในข้อ ๑๐ ทวิ<sup>๔</sup> แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๑๗ ที่ว่า “สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมือง มีเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี...” ดังนั้น การที่รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาขอเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติตามเสนอนั้น จึงเป็นการดำเนินการเลื่อนขึ้นเงินเดือนที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและกฎ ก.พ. ดังกล่าวข้างต้น

<sup>๓</sup>ข้อ ๑๓ การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นนั้น ให้พิจารณาคัดเลือกจากผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวในข้อ ๔ และต้องเป็นผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.ลา

๑.ลา

ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาหลักฐานโดยละเอียดรอบคอบว่าข้าราชการผู้นั้นได้ปฏิบัติงานถึงขนาดที่สมควรจะได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นหรือไม่ ถ้าเห็นว่าเป็นการสมควรก็สั่งให้เลื่อนได้ไม่เกินสองขั้น แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าสมควรให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนเกินกว่าสองขั้นก็ให้นำเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของผู้ซึ่งจะได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งเลื่อนต่อไป และในคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนนั้นให้ระบุด้วยว่าผู้นั้นได้ปฏิบัติงานเป็นกรณีพิเศษเข้าในหลักเกณฑ์ประการใดในกฎ ก.พ. ข้อนี้ด้วย

<sup>๔</sup>ข้อ ๑๐ ทวิ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมือง มีเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองและรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้เลขาธิการนายกรัฐมนตรีและรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองเป็นข้าราชการการเมือง และให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหารเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

เพราะรองนายกรัฐมนตรีมิใช่ผู้บังคับบัญชาที่จะมีอำนาจพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ได้ ฉะนั้น จึงเห็นว่า การที่คณะรัฐมนตรีซึ่งมี ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและ อนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่เสนอว่า การเลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษที่คณะรัฐมนตรีชุดก่อนได้อนุมัติไปไม่ชอบด้วยกฎหมายและ กฎ ก.พ. นั้น ชอบด้วยเหตุผลแล้ว

ในประการที่สองสำหรับกรณีของพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจนประดิษฐ์กับพวก ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) ได้มีคำสั่งให้ส่งเรื่องมาให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นร่วมกับกรณีของร้อยตรี บำเรอธาระเขตต์ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาผลการพิจารณาของ ก.ตร. ที่ได้รับจากสำนักงานนายกรัฐมนตรีแล้ว เห็นว่า กรณีของพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจน ประดิษฐ์ กับพวกอีกสองนายนั้น คณะกรรมการพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีมีความเห็นว่า กรณีของพลตำรวจตรี เฉลิมศักดิ์ โจนประดิษฐ์และพันตำรวจเอก ชูพจน์ จารูร นั้น ได้อนุมัติให้ เลื่อนชั้นเงินเดือนโดยไม่ผ่านการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดก่อน ซึ่งคณะกรรมการ พิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นว่า ควรให้ต้นสังกัดพิจารณาทบทวนใหม่ และกรม ตำรวจซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่ข้าราชการตำรวจทั้งสองนายนี้สังกัดอยู่ก็ได้พิจารณาผลงานของ ข้าราชการตำรวจทั้งสองแล้วและเห็นว่า ผลงานยังไม่เข้าเกณฑ์ที่จะเลื่อนเงินเดือน ๒ ชั้น ส่วนกรณี ของข้าราชการตำรวจอีกผู้หนึ่ง คือ พลตำรวจตรี ชาดิชา อูปพงศ์ นั้น คณะกรรมการพิจารณา ทบทวนมติคณะรัฐมนตรีมีความเห็นว่าได้อนุมัติเลื่อนเงินเดือนโดยนำผลงานเลียบรอบปีมา พิจารณานั้น ก.ตร.ก็เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าวว่าคำสั่งให้เลื่อนเงินเดือน เป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการตำรวจผู้นี้ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นการนำผลงานเลียบรอบปีมา อนุมัติให้เลื่อนเงินเดือน ซึ่งความเห็นของ ก.ตร. เกี่ยวกับข้าราชการตำรวจทั้งสามนายนั้น ก็ สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ดังได้ กล่าวแล้วข้างต้น

ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่าคำร้องเรียนของบุคคลที่กล่าวมาแล้ว ไม่มีเหตุอันสมควรจะ ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามที่ร้องเรียนมาควรจะยุติเรื่องนี้ได้

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๒๓